

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>Obrestne mere

Obrestne mere

Slovaška

1 Ali so „zakonske obresti“ v državi članici določene? Če da, kako so „zakonske obresti“ opredeljene v tej državi članici?

Zamudne obresti so **kazen za zamudo** pri plačilu dolga. Plačajo se **poleg dolga**, določene pa so kot delež neporavnane zneska. Po zakonu se z zamudo pri plačilu dolga spremeni vsebina upnikovih pravic in dolžnikovih obveznosti, saj z njo nastanejo nove pravice in obveznosti poleg obveznosti plačila dolga, in sicer ne glede na to, ali je zamudo povzročil dolžnik ali ne.

V zvezi z zakonskimi zamudnimi obrestmi slovaška zakonodaja razlikuje med zamudnimi obrestmi na podlagi člena 517(2) zakona št. 40/1964, civilni zakonik (*Občianský zákonník*), in zamudnimi obrestmi na podlagi člena 369 trgovinskega zakonika (*Obchodný zákonník*). V civilnem pravu se o obrestni meri zamudnih obresti ni mogoče pogodbeno dogovoriti, tj. pogodbeni stranki se ne moreta dogovoriti za višjo obrestno mero, kot je določena z zakonom, medtem ko se v **gospodarskem pravu spodbuja dogovor podjetij o obrestni meri zamudnih obresti**, če pa se podjetja o njej ne dogovorijo, ima upnik pravico do zamudnih obresti po predpisani obrestni meri.

Zakonske obresti so torej neposredne obresti za zamudo pri plačilu, njihov znesek pa je opredeljen z zakonom in je odvisen od tega, ali se za zadevni primer uporablja civilno ali gospodarsko pravo. V civilnem pravu se zamudne obresti ne smejo obračunavati po višji obrestni meri, kot je določena z zakonom (tj. mogoč je dogovor za nižjo obrestno mero), če pa pogodbeni dogovor ne obstaja, se zamudne obresti, če jih upnik zahteva, samodejno obračunajo po predpisani obrestni meri. V gospodarskem pravu so lahko zamudne obresti višje ali nižje od zakonskih obresti, zakonske obresti pa se upoštevajo le ob neobstoju pogodbenega dogovora.

2 Če da, kakšen je znesek/obrestna mera in kaj je pravna podlaga zanj(-o)? Če so določene različne obrestne mere zakonskih obresti, v katerih okoliščinah in pod katerimi pogoji veljajo?

Na podlagi člena 517(2) civilnega zakonika je predpisana obrestna mera zamudnih obresti opredeljena z uredbo št. 87/1995 (*nariadenie č. 87/1995 Z.z.*) tako, da je obrestna mera zamudnih obresti za pet odstotnih točk višja od temeljne obrestne mere Evropske centralne banke na prvi dan zamude pri plačilu dolga. Temeljni obrestni meri ECB (tj. obrestni meri za operacije glavnega refinanciranja) se torej prišteje pet odstotnih točk. Obrestne mere ECB za posamezna obdobja so na voljo na spletnem naslovu: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>. Obrestna mera zamudnih obresti na prvi dan zamude pri plačilu **se uporablja za celotno obdobje zamude**, tako da poznejše prilagoditve temeljne obrestne mere ECB ne vplivajo na obrestno mero zamudnih obresti.

V gospodarskem pravu so zakonske obresti urejene s členom 369 trgovinskega zakonika, v skladu s katerim ima upnik v primeru zamude, če je izpolnil svoje zakonske in pogodbene obveznosti, pravico zahtevati zamudne obresti po obrestni meri, določeni v pogodbi, ne da bi bilo za to potrebno posebno obvestilo. Kot je bilo navedeno zgoraj, se lahko v poslovnih razmerjih obrestna mera zamudnih obresti spremeni s pogodbo. Vendar pa mora biti obrestna mera zamudnih obresti, tudi če je bila določena s pogodbo, v skladu z načeli poštenega trgovanja. Če ni, pravice na podlagi take pogodbe ni mogoče zaščititi, kar pomeni, da **tudi če je bila obrestna mera pogodbeno dogovorjena, sodišče ne more dodeliti obresti po obrestni meri, ki je v nasprotju s temi načeli. Druga izjema se nanaša na dolgove na podlagi potrošniške pogodbe**, kadar je potrošnik dolžnik, pri čemer dogovorjene zamudne obresti ne smejo biti višje od zneska, določenega v skladu s civilnim pravom.

V skladu s členom 369 trgovinskega zakonika mora dolžnik, če obrestna mera zamudnih obresti ni bila dogovorjena, zamudne obresti plačati po obrestni meri, ki jo je slovaška vlada določila v uredbi št. 21/2013 (*nariadenie č. 21/2013 Z.z.*). Z zakonodajo so dovoljene fiksne in variabilne zamudne obresti. Fiksna obrestna mera je enaka temeljni obrestni meri ECB na prvi dan zamude plačila plus devet odstotnih točk; ta obrestna mera se uporablja za celotno obdobje zamude pri plačilu dolga, poznejše prilagoditve temeljne obrestne mere ECB pa ne vplivajo na obrestno mero zamudnih obresti (zato se ta obrestna mera zamudnih obresti imenuje fiksna obrestna mera). Vendar lahko upnik namesto fiksnih obresti od dolžnika zahteva variabilne zamudne obresti in lahko torej od njega zahteva, naj plača zamudne obresti po temeljni obrestni meri ECB, veljavni na prvi dan zadevnega koledarskega polletja, plus osem odstotnih točk. Če se upnik odloči za variabilne zamudne obresti, se ta metoda izračuna obresti (ne obrestna mera, določena ob nastanku zamude, ampak metoda za izračun obrestne mere) uporablja za celotno obdobje zamude pri plačilu dolga. Variabilne zamudne obresti torej pomenijo, da se lahko obrestna mera zamudnih obresti spreminja v skladu s spremembami temeljne obrestne mere ECB, veljavne na prvi dan zadevnega koledarskega polletja, tj. 1. januarja in 1. julija. Obrestne mere ECB za posamezna obdobja so na voljo na spletnem naslovu:

<https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>.

3 Ali so po potrebi na voljo dodatne informacije o izračunavanju zakonskih obresti?

Metoda izračuna zamudnih obresti je jasno in razumljivo določena v zakonodaji. Veljavno obrestno mero zamudnih obresti objavi ministrstvo Slovaške republike za pravosodje (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Aktualna-sadzba-zakonných-urokov-z-omeskania/Uvod.aspx>).

Neformalno je na voljo tudi na spletnem naslovu <http://www.najpravo.sk/>, ki ga slovaški upniki in dolžniki ter njihovi odvetniki pogosto uporabljajo. To spletišče omogoča tudi preproste izračune zamudnih obresti z računalom, oblikovanim posebej za ta namen.

4 Ali je na voljo brezplačen spletni dostop do zgoraj navedene pravne podlage?

Poleg zgoraj navedenih povezav je veljavno besedilo relevantne zakonodaje (civilnega in trgovinskega zakonika) ter uredb (uredbe št. 87/1995 in uredbe št. 21/2013) mogoče najti na spletiščih <http://www.zbierka.sk/> in <https://www.slov-lex.sk/domov>.

Zadnja posodobitev: 14/01/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.